

УДК 339.543.012.42

JEL Classification: F15

DOI 10.33244/2617-5959.4.2020.162-170

О. В. Яковенко,

к.е.н., доцент,

Університет ДФС України

ORCID ID 0000-0002-6282-916X

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ МИТНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ КРАЇН СВІТУ

У статті розглянуто альтернативні підходи побудови організаційної структури митної адміністрації на прикладі зарубіжних країн, зокрема Данії, Словенії, Австрії, Франції, Японії. Визначено закономірність такої побудови залежно від пріоритетності безпекової, фінансової чи сервісної функцій митних адміністрацій у окремій країні. Виявлено також особливості окремих країн, що пов'язані із їх розмірами, географічним положенням, які впливають на форму організації роботи митної адміністрації.

Ключові слова: митна адміністрація, організаційна структура, функції митної адміністрації, особливості організаційної структури, митна справа.

О. В. Яковенко. Особенности организационной структуры таможенных администраций стран мира

В статье рассмотрены альтернативные подходы построения организационной структуры таможенной службы на примере зарубежных стран, в частности Дании, Словении, Австрии, Франции, Японии. Определена закономерность такого построения в зависимости от приоритетности безопасности, фискальной или сервисной функции таможенных администраций в отдельной стране. Выявлены также особенности отдельных стран, связанные с их размерами, географическим положением, которые влияют на форму организации работы таможенной службы.

Ключевые слова: таможенная администрация, организационная структура, функции таможенной администрации, особенности организационной структуры, таможенное дело.

Метою статті є аналіз організаційної структури митних адміністрацій зарубіжних країн у контексті врахування особливостей їх функціонування.

Постановка проблеми. За час існування незалежної української держави функції митної адміністрації реалізовували Державний митний комітет України, Державна митна служба України, Міністерство доходів і зборів, Державна фінансова служба України, Державна митна служба України. Постійні реформи передбачали перерозподіл окремих завдань та повноважень між органами державної влади і неодмінно змінювали організаційну структуру митної адміністрації. Обґрунтуванням прийняття рішення про проведення тих чи інших змін досить часто був позитивний досвід побудови митної

адміністрації певної країни. Однак бездумне копіювання організаційної структури іншої країни є помилкою, адже вона формується під впливом зовнішнього середовища, яке для кожної держави є індивідуальним. Тому цінним для України є аналіз побудови митної адміністрації країн світу у контексті врахування ключових чинників зовнішнього середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З огляду на зазначене вище зацікавленість до архітектури митних адміністрацій проявлялась у вигляді окремих наукових досліджень, зокрема у роботах Л. М. Дорофєєвої [1], О. Г. Мельник, А. В. Тодошук, М. Є. Адамів [2], В. В. Ченцова [3].

Водночас, потрібно зауважити, що переважна більшість країн також часто змінюють організаційну структуру державних органів, на які покладено повноваження у формуванні та реалізації митної політики. Як наслідок, інформація щодо цієї сфери наукових досліджень потребує постійного оновлення. Крім того, важливо проаналізувати існуючі організаційні структури з точки зору виділення особливостей окремих країн та можливості їх врахування при реформуванні вітчизняної митної адміністрації.

Виклад основного матеріалу. Організаційна структура митної адміністрації кожної країни є індивідуальною, що пояснюється її залежністю від різноманітних зовнішніх факторів. Однак серед усього різноманіття доцільно зупинитись на окремих характерних представниках, що мають типові ознаки.

У Данії завдання митної адміністрації виконує Датське митне агентство, яке належить до Міністерства з питань оподаткування [4]. Міністерство оподаткування та Міністерство митної справи раніше підпорядковувались Міністерству фінансів, але починаючи з 13 лютого 1975 року функціонували як окремі міністерства. Проте вже 10 вересня 1987 року було створено Міністерство з питань оподаткування (далі – Міністерство). До його складу входить Департамент оподаткування та 10 спеціалізованих відомств.

Управління азартними іграми – відповідає за видачу передбачених законодавством дозволів та проводить перевірки на місцях, аналізує тенденції розвитку ігрового ринку.

Датська комісія з питань оскарження податків є незалежним органом, який розглядає скарги на рішення податкових органів у сфері оподаткування та оцінки. Комісія розглядає скарги платників податків, але остаточне рішення у справах приймає Національний податковий суд або апеляційна колегія. Незалежний апеляційний процес є гарантією громадян, що рішення буде прийнято на нейтральній основі.

Завданням *Національного агентства з питань праці та компетенції* є управління роботодавцями держави, включаючи підготовку переговорів та укладення колективних договорів та угод на території держави, а також вирішення завдань щодо оплати праці, управління та персоналу.

Сім агентств у групі Міністерства з питань оподаткування об'єднані в одному спільному юридичному адміністративному органі, податковій адміністрації, з метою якісного вирішення поставлених завдань. Це Національне агентство з управління боргами, Датське агентство з оцінки, Датське податкове агентство, Датське митне агентство, Датське агентство автомобілів, Датське агентство з розвитку та спрощення й Датське агентство з питань адміністрації та послуг.

Завдання *Національного агентства з управління боргами* полягає в тому, щоб якомога більше людей виплачували свої борги, а також у співпраці з державними кредиторами для запобігання появі нових боргів перед державним сектором. Агентство відповідає за

будь-які борги – від податкової заборгованості до несплачених ліцензій та штрафів за дорожній рух.

Датське оціночне агентство готує публічні оцінки земель та майна, які є максимально єдиними та точними, щоб громадяни та компанії мали впевненість у тому, що вони обкладаються податком на справедливій основі. Водночас агентство має забезпечити, щоб усі власники майна отримували його справедливу та прозору оцінку.

Датське податкове агентство забезпечує вчасну сплату громадянами та компаніями правильно розрахованих податків та зборів. Податкове агентство відповідає за надходження податків від усіх платників, від великих компаній до простих громадян. Завдання вирішується агентством шляхом забезпечення легкої та безпечної сплати, цілеспрямованої боротьби з шахрайством та за допомогою ефективних механізмів контролю, інтегрованих у всі частини вирішення завдання.

Датське митне агентство підтримує гнучку транскордонну торгівлю, забезпечуючи просте декларування правильно розрахованих митних зборів та ефективне управління правилами ЄС у сфері митної справи. У той же час агентство несе відповідальність за підтримку жорсткого митного контролю на зовнішніх кордонах Данії та захист датського суспільства від імпорту нелегальних товарів.

Завдання *Датського автомобільного агентства* – забезпечити правильну реєстрацію всіх автотранспортних засобів, а також їх оцінювання та нарахування податку на рівномірній та прозорій основі. Агентство сприяє гнучкому та добре функціонуючому ринку автомобілів у Данії, здійснюючи нагляд та контроль, щоб дотримувалися правила у цій галузі.

Датське агентство з питань сприяння розвитку та спрощення підтримує розвиток податкової адміністрації. Основним завданням агентства є підтримка існуючих ІТ-систем, забезпечення стабільної роботи та розробка сучасних та готових до майбутнього ІТ-рішень.

Адміністрація та агентство обслуговування підтримує податкову адміністрацію та реалізує спільні функції між департаментами та відомствами групи Міністерства з питань оподаткування, такі як сервіс та адміністрування, HR, ведення бухгалтерського обліку.

Податкова адміністрація має керівника з питань громадянства та правової безпеки, який виступає другою інстанцією при розгляді апеляцій та може також розглядати справи за власною ініціативою.

У свою чергу, до складу Департаменту оподаткування входить три управління. *Управління законодавства та економіки* складається зі спеціалізованих офісів у галузі права та наскрізного бюро з питань економіки та політики. Офіси мають справу, наприклад, із законопроектами, законодавчими поправками та економічними розрахунками суспільних наслідків зміни податкових норм.

Управління групою (організацією) складається з офісів, завданням яких є розвиток та нагляд за бізнесом, фінансами, організацією та місцезнаходженням групи агентств, що входять до складу Міністерства оподаткування. Основними напрямками діяльності є управління цілями та ефективністю, подальший контроль за бюджетом, законодавство про фінанси та стратегічне управління персоналом, а також бізнес-стратегія та стратегія ІТ.

Управління персоналом та комунікаціями забезпечує наскрізну координацію щодо здійснення політичних комунікацій, преси та корпоративного спілкування.

Датське митне агентство керується директором та виконавчим секретаріатом. У директора Датського митного агентства є три заступники, які відповідальні за такі напрями, як «контроль», «торгівля» та «персонал». До напрямку «персонал» входять «міжнародний офіс», «комунікація», «HR», «право» та «фінанси».

Таким чином, організаційна структура митної адміністрації підпорядкована основній меті – забезпечення надходження доходів до бюджету для фінансування державного сектору, тобто фіскальній складовій. Це проявляється у зосередженні в одному Міністерстві усіх напрямів реалізації фіскальної функції. Крім того, потрібно відмітити стабільність такої структури і побудову у розрізі окремих напрямів діяльності, а також виділення на загальнодержавному рівні обслуговуючих підрозділів.

Подібну організаційну структуру, зорієнтовану, у першу чергу, на якісну реалізацію фіскальної функції, мають інші країни. Однак у них об'єднано завдання лише митного та податкового напрямів. Так, завдання, що належать до компетенції митних служб, у Словенії реалізує Фінансова адміністрація Республіки Словенія (Financial Administration of the Republic of Slovenia) [5].

Фінансова адміністрація відповідає за ефективне та справедливе стягнення податків; акцизу; митних зборів; внесків на соціальне страхування; екологічного податку; податку з азартних ігор. Ці завдання реалізуються структурними підрозділами Фінансової адміністрації – фінансовими бюро, а саме Головним фінансовим управлінням та 15 фінансовими управліннями, розміщеними по усій території країни.

Головне фінансове управління складається із керівництва, митної адміністрації, податкової адміністрації, управління нагляду, адміністрації з питань бухгалтерського обліку та забезпечення виконання, управління загальних справ, управління інформатики, служби внутрішнього аудиту, служби внутрішніх розслідувань.

Фінансові управління мають різну організаційну структуру. Підрозділи, пов'язані із реалізацією митних функцій, є лише у 8 фінансових бюро. Крім того, спостерігається спеціалізація окремих фінансових бюро, у яких, крім митниці та підрозділів митного оформлення, виділяються окремі завдання. Так, фінансове бюро у м. Целе відповідає за видачу ліцензій на централізоване митне оформлення.

Таким чином, організація діяльності митної служби Республіки Словенія визначається її розташуванням всередині Європейського Союзу та водночас привертає увагу наявність розподілу окремих функцій між територіальними підрозділами. Водночас потрібно пам'ятати про невелику територію цієї держави, що не створює надмірні проблеми для митного оформлення при потребі звернення до певних митних органів.

Митна адміністрація в Австрії входить до складу Міністерства фінансів та має назву *Податкова та митна координаційна служба* (Tax and Customs Offices) [6]. Вона має бюро у п'яти регіонах. Їх завдання полягає в координації та консультуванні підпорядкованих податкових та митних органів з організаційних питань та практичному впровадженні директив та указів Міністерства фінансів.

Австрійська митна адміністрація складається з 9 митних установ. Вони поділяються на такі групи, як організаційні, команди з обслуговування клієнтів, підрозділи митного аудиту, підрозділи митних розслідувань, забезпечення доходів, спеціалізований департамент.

Генеральна дирекція з митних питань та непрямого оподаткування Франції реалізує три основні завдання: боротьба з шахрайством, підтримка економічної діяльності та збір податків [7].

Французька митниця щороку забезпечує 13 % надходжень державного бюджету й робить відповідні внески до бюджету ЄС. Завданнями французької митної адміністрації щодо захисту та забезпечення безпеки громадян визначені такі, як:

- забезпечення дотримання норм якості та безпеки для промислової продукції, що ввозиться з-за меж ЄС (контроль документів та продуктів, лабораторні аналізи);
- боротьба з торгівлею наркотиками, зброєю, культурними цінностями, захищеними видами тварин і рослин;
- моніторинг руху токсичних відходів у межах ЄС та запобігання ввезення до Франції радіоактивних, небезпечних продуктів чи продуктів, які не відповідають європейським стандартам.

Завдання митної адміністрації Франції в економічній сфері передбачають:

- виконання правил торговельної та сільськогосподарської політики ЄС, встановлених Світовою організацією торгівлі (СОТ);
- захист національної та європейської економіки від недобросовісної практики;
- сприяння міжнародній торгівлі шляхом швидкого, але ефективного управління потоками;
- надання послуг для бізнесу: консультування та спрощені процедури;
- підтримка окремих економічних галузей (виноградарство, транспорт, енергетика);
- підготовка статистики зовнішньої торгівлі товарами Франції.

Митна адміністрація Франції відповідальна за нарахування та стягнення:

- мита при ввезенні товарів до ЄС;
- ПДВ, якщо це стосується продукції, що імпортується з країн, що не входять до ЄС;
- акцизних зборів, тобто непрямих податків на тютюн, алкоголь та нафтопродукти;
- екологічне оподаткування із загальним податком на забруднюючу діяльність або внутрішнім податком на кінцеве споживання електроенергії.

Вона має розгалужену організаційну структуру, що охоплює генеральну дирекцію, відокремлені підрозділи та спеціалізовані підрозділи. Крім того, вона включає лабораторію й охоплює мережу навчальних закладів. Для виконання своїх завдань щодо захисту населення Генеральна дирекція із іншими органами бере участь у дрях держави в морі, що полягають в діяльності навігаційної поліції, контролю риболовлі, рятувальних місіях, контролю за забрудненням.

Ще одним прикладом комплексного підходу до побудови митної адміністрації є Митно-тарифне бюро Японії, яке є підрозділом Міністерства фінансів. Серед основних завдань бюро, у першу чергу, зазначено належне запровадження та збір тарифів, застосування проактивних заходів. Митні надходження становлять близько 10 % національного податкового доходу Японії.

Другим завданням визначена активна співпраця з внутрішніми та зовнішніми організаціями та обмін інформацією з метою більш ефективного контролю за контрабандою наркотиків, вогнепальної зброї, предметів, пов'язаних з тероризмом, предметами порушення інтелектуальної власності та іншими предметами, які загрожують безпеці суспільства.

До складу Митно-тарифного бюро Японії входять такі основні підрозділи: координаційний (офіс управління інформацією); персоналу (офіс інспектування митниць); тарифної політики та законності (радник із питань міжнародних переговорів, офіс економічного партнерства, радник з питань міжнародної співпраці, офіс у справах

торгових засобів, офіс правил походження, офіс досліджень митного адміністрування, директор з питань технічної співпраці, директор з питань тарифної політики, директор з міжнародних справ); правозастосування (директор із питань митного нагляду та контролю, спеціальний уповноважений з питань досліджень у митній сфері); митного оформлення (директор з питань прав інтелектуальної власності, директор із питань дослідження митної та тарифної класифікації, директор із питань митної вартості, директор із питань програм авторизованих економічних операторів); постмитного аудиту, розслідувань та розвідки; інститут підвищення кваліфікації митників, центральна митна лабораторія.

Координаційний підрозділ формує загальну політику щодо тарифів, ввізних мит та спеціальних мит, відповідає за організацію роботи, персонал та бюджет Бюро митниць і тарифів, а також здійснює загальну координацію у межах бюро.

Офіс управління інформацією відповідальний за дослідження, планування та координацію обробки автоматичних даних, пов'язаних із митним адмініструванням.

Підрозділ персоналу вирішує завдання, пов'язані із управлінням персоналом митниць, освітою та підвищенням кваліфікації посадових осіб митниці.

Офіс інспектування митниць здійснює комплексне інспектування, пов'язане із управлінням і обов'язками персоналу митної адміністрації.

Підрозділ тарифної політики та законності відповідальний за дослідження, планування та розробку тарифної системи; дослідження та вивчення базових питань, пов'язаних із тарифною політикою; питання, пов'язані із Радою щодо митниць, тарифів, іноземним обміном та іншими трансакціями; узагальнення та оприлюднення статистики зовнішньої торгівлі та іншої митної статистики.

Радник із питань міжнародних переговорів відповідає за тарифні питання, що охоплюють розвиток та економічну співпрацю міжнародних організацій; питання, пов'язані зі СОТ; дослідження тарифних систем зарубіжних країн та аналіз міжнародної торгівлі.

Офіс економічного партнерства здійснює планування та розробки, пов'язані із економічним партнерством; дослідження, планування та розробки багатосторонніх і двосторонніх угод; відповідає за тарифні питання у контексті діяльності регіональних міжнародних організацій та питання, пов'язані із ВМО.

Радник з питань міжнародної співпраці відповідальний за питання, пов'язані із адміністративними завданнями Митно-тарифного бюро щодо міжнародної співпраці.

Офіс у справах торгових засобів здійснює дослідження у відповідній сфері.

Офіс правил походження здійснює планування та розробку правил походження товарів.

Офіс досліджень митного адміністрування відповідальний за дослідження та вивчення питань, базових для митного адміністрування.

Підрозділ правозастосування відповідальний за питання, пов'язані з наглядом і контролем експортом/імпортом, що переміщуються кораблями, літаками та пасажирями відповідно до митного законодавства; дозволами та збором тарифів із урахуванням індивідуального ефекту (впливу) від експортування та імпортування пасажирями та екіпажами; митними постами в аеропортах та морських портах; співпрацею із суміжними із митною сферами.

Підрозділ митного оформлення відповідальний за питання, пов'язані зі сплатою митних платежів; митної та тарифної класифікації; визначення митної вартості; надання дозволів

та погодження імпорту та експорту; аналізу імпорту та експорту товарів; імпорту та експорту поштових відправлень; авторизації митних брокерів, контролю за їх діяльністю.

Директор з питань прав інтелектуальної власності відповідальний за дослідження перевезень, що можуть порушувати право інтелектуальної власності.

Підрозділ постмитного аудиту, розслідувань і розвідки здійснює дослідження та надає запити щодо вартості вантажів, страхових витрат тощо; щодо заповнення тарифної форми імпортованих товарів; відповідає за питання, пов'язані із розслідуванням та виявленням порушень митного законодавства, інших пов'язаних законів та нормативних актів, а також зі збором й аналізом інформації щодо таких порушень. Крім того, він співпрацює із митними адміністраціями зарубіжних країн щодо порушень митного законодавства.

Інститут підвищення кваліфікації митників відповідальний за підвищення кваліфікації посадових осіб митниць з питань виконання роботи у сфері митного адміністрування та міжнародної співпраці щодо підвищення кваліфікації працівників митних адміністрацій.

Центральна митна лабораторія здійснює аналіз товарів імпорту/експорту та тестування, вивчення та дослідження, необхідні для аналізу.

Митниці Японії розміщені у 8 містах. У свою чергу, у віддалених регіонах функціонують митні відділення (філії), кількість яких становить 65 одиниць. Цим відділенням підпорядковується діяльність 77 митних управлінь.

В організаційній структурі митної адміністрації Японії привертає увагу значна кількість аналітичних підрозділів, що відповідальні за дослідження різноманітних сфер торговельних відносин у цілому та митної складової й вузьку спеціалізованість цих підрозділів. Ще однією особливістю, яка пов'язана із підходом до формування завдань митниці, є наголос на проактивних, випереджуючих заходах у торговельних відносинах. Це проявляється у наявності в організаційній структурі підрозділів, що відповідальні за аналіз потенційних угод та підготовку до ведення переговорів у межах міжнародних організацій. Такий підхід щодо побудови митної адміністрації, заснований на ґрунтовній аналітичній роботі, варто було б використати і при реформуванні вітчизняної митної адміністрації з метою прийняття більш виважених управлінських рішень.

Висновки. Організаційна структура митної адміністрації країни формується під впливом різноманітних чинників зовнішнього середовища, що мають як об'єктивний, так і суб'єктивний характер. Одним із визначальних параметрів, що впливає на її побудову, є пріоритетність фіскальної чи захисної, або ж сервісної функції. Це впливає на підпорядкованість митної адміністрації відповідному міністерству та форму співпраці її із податковою адміністрацією. Яскравим прикладом є митна адміністрація Данії, яка, орієнтуючись на фіскальну функцію, займає провідні місця у світових рейтингах щодо сприяння легкості бізнесу. Митна адміністрація Республіки Словенія є прикладом оптимізації митної адміністрації з урахуванням розмірів країни, її географічного розташування, участі в інтеграційних об'єднаннях регіону. Водночас зразком розширених функцій і, відповідно, розгалуженої структури є митна адміністрація Франції. Аналізуючи її організаційну структуру, потрібно врахувати велику територію цієї країни, а також протяжність її зовнішніх кордонів. Крім того, французька митна адміністрація уособлює багатоаспектність діяльності митних органів, при якій немає чіткого наголосу на певній функції. Це максимально враховано у її структурі. Організаційна структура Японії ґрунтується на вузькій спеціалізації підрозділів та проведенні аналітичної роботи для прийняття рішень та обрахунку їх наслідків. У свою чергу, при формуванні чи постійному

реформуванні вітчизняної митної адміністрації керівництву держави потрібно все ж визначитись, на якій із функцій у даний проміжок часу варто посилити увагу. Адже не можна вимагати результатів щодо максимального наповнення бюджету, не створюючи для цього належних організаційно-технічних передумов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дорофеева Л. Сучасні моделі організаційної структури та основні засади функціонування митних адміністрацій у країнах Європейського Союзу. *Visegrad Journal on Human Rights*. URL : http://vjhr.sk/archive/2017_1/part_1/12.pdf (дата звернення: 12.11.2020).
2. Мельник О. Г., Тодощук А. В., Адамів М. Є. Досвід Франції щодо побудови та функціонування митної системи: проєкція на Україну в умовах європейської інтеграції. *БізнесІнформ*. 2018. № 7. С. 38–43.
3. Ченцов В. Міжнародні стандарти модернізації митних адміністрацій. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2015. Вип. 4. С. 219–230.
4. The Danish Ministry of Taxation. URL : <https://www.skm.dk/english/> (дата звернення: 12.11.2020).
5. About Financial Administration / GOV.SI. URL : <https://www.gov.si/en/state-authorities/bodies-within-ministries/financial-administration/about-administration/> (дата звернення: 05.11.2020).
6. Tax and Customs Offices / Federal Ministry Republic of Austria. URL : <https://www.bmf.gv.at/en/the-ministry/internal-organisation/Tax-and-Customs-Offices.html> (дата звернення: 06.11.2020).
7. Le portail de la direction générale des douanes et droits indirects. URL : <https://www.douane.gouv.fr> (дата звернення: 05.11.2020).
8. Japan Customs. URL : <https://www.customs.go.jp/english/> (дата звернення: 05.11.2020).

REFERENCES

1. Dorofeieva, L. (2017). Suchasni modeli orhanizatsiinoi struktury ta osnovni zasady funktsionuvannya mytnykh administratsii u krainakh Yevropeiskoho Soiuzu [Modern models of organizational structure and basic principles of functioning of customs administrations in the countries of the European Union]. *Visegrad Journal on Human Rights – Visegrad Journal on Human Rights*. URL : http://vjhr.sk/archive/2017_1/part_1/12.pdf [in Ukrainian] (accessed November 12, 2020).
2. Melnyk, O. H., Todoshchuk, A. V. & Adamiv, M. Ye. (2018). Dosvid Frantsii shchodo pobudovy ta funktsionuvannya mytnoi systemy: proektsiia na Ukrainu v umovakh yevropeiskoi intehratsii [France's experience in the construction and operation of the customs system: a projection on Ukraine in terms of European integration]. *BiznesInform – BusinessInform*, 7, 38–43 [in Ukrainian].
3. Chentsov, V. (2015). Mizhnarodni standarty modernizatsii mytnykh administratsii [International standards for modernization of customs administrations]. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia – Public administration and place of self-government*, 4, 219–230 [in Ukrainian].
4. The Danish Ministry of Taxation. URL : <https://www.skm.dk/english/> [in English] (accessed November 12, 2020).

5. About Financial Administration / GOV.SI. URL : <https://www.gov.si/en/state-authorities/bodies-within-ministries/financial-administration/about-administration/> [in English] (accessed November 05, 2020).
6. Tax and Customs Offices / Federal Ministry Republic of Austria. URL : <https://www.bmf.gv.at/en/the-ministry/internal-organisation/Tax-and-Customs-Offices.html> [in English] (accessed November 06, 2020).
7. Le portail de la direction générale des douanes et droits indirects. URL : <https://www.douane.gouv.fr/> [in French] (accessed November 05, 2020).
8. Japan Customs. URL : <https://www.customs.go.jp/english/> [in English] (accessed November 05, 2020).

O. V. Yakovenko. Features of the organizational structure of the customs administration of the world

The ongoing reform of the customs administration of Ukraine requires an analysis of the experience of foreign countries in order to take it into account when building the organizational structure of the State Customs Service. It is important to establish environmental factors that must be taken into account to make an appropriate decision.

Analysis of the organizational structure of customs administrations of foreign countries in the context of taking into account the peculiarities of their functioning.

The study used general and special methods, in particular: analysis and synthesis to determine the features of the organizational structure of the customs administration of a country, to identify patterns – methods of induction and deduction. The method of systematic analysis was used to generalize approaches to building the organizational structure of the customs administration and to identify the relationship between the priority of functions and the form of cooperation with tax authorities.

An analysis of foreign experience in building the organizational structure of customs administrations, taking into account the relationship between the chosen option of organizing its activities and factors such as geographical location, size, participation in integration processes and strategic vision of customs administrations.

Analysis of the organizational structure of customs administrations of the studied countries showed the presence of features that are formed under the influence of objective environmental factors, such as geographical location, size of the territory. At the same time, the structure of the customs administration is influenced by such a subjective factor as the state leadership's understanding of the tasks and functions of the customs authorities and their priorities.

Regularities identified in the study of the organizational structure of the customs administration, it is proposed to take into account in the formation of strategic priorities of the state in the customs sphere in the current reform of the domestic customs administration.

Key words: *customs administration, organizational structure, functions of customs administration, features of organizational structure, customs affair.*

Стаття надійшла до редакції 15 листопада 2020 року